

گنجینه سوال رایگان

+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴۹۴۱۳۴

	۱	۲	۳	۴		۱	۲	۳	۴
۱-	■	□	□	□	۲۵-	□	□	□	■
۲-	□	□	■	□	۲۶-	□	□	□	■
۳-	□	■	□	□	۲۷-	□	■	□	□
۴-	□	□	□	■	۲۸-	□	□	□	■
۵-	■	□	□	□	۲۹-	□	■	□	□
۶-	□	■	□	□	۳۰-	□	□	□	■
۷-	□	■	□	□	۳۱-	■	□	□	□
۸-	□	□	■	□	۳۲-	□	□	□	■
۹-	□	■	□	□	۳۳-	□	□	■	□
۱۰-	□	□	■	□	۳۴-	□	□	□	■
۱۱-	□	□	□	■	۳۵-	□	■	□	□
۱۲-	□	□	□	■	۳۶-	■	□	□	□
۱۳-	□	■	□	□	۳۷-	□	□	■	□
۱۴-	■	□	□	□	۳۸-	□	□	■	□
۱۵-	□	□	■	□	۳۹-	□	■	□	□
۱۶-	□	□	□	■	۴۰-	□	□	□	■
۱۷-	■	□	□	□	۴۱-	■	□	□	□
۱۸-	■	□	□	□	۴۲-	□	□	□	■
۱۹-	□	□	□	■	۴۳-	□	□	■	□
۲۰-	□	■	□	□	۴۴-	□	□	□	■
۲۱-	□	□	■	□	۴۵-	□	■	□	□
۲۲-	□	■	□	□	۴۶-	■	□	□	□
۲۳-	□	□	□	■	۴۷-	□	□	□	■
۲۴-	□	■	□	□	۴۸-	□	□	■	□
۲۵-	□	□	□	■	۴۹-	□	■	□	□
۲۶-	■	□	□	□	۵۰-	■	□	□	□
۲۷-	□	□	□	■					
۲۸-	■	□	□	□					
۲۹-	□	□	■	□					
۳۰-	□	□	■	□					
۳۱-	□	■	□	□					
۳۲-	■	□	□	□					
۳۳-	□	□	□	■					
۳۴-	□	□	■	□					

- ۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. طرفین معادله را به توان ۲ می‌رسانیم:

$$x - \sqrt{x} + x + \sqrt{x} + 2\sqrt{x^2 - x} = 2 \Rightarrow 2x + 2\sqrt{x^2 - x} = 2$$

$$\Rightarrow \sqrt{x^2 - x} = 1 - x \xrightarrow{\text{توان ۲}} x^2 - x = x^2 - 2x + 1$$

در معادله صدق می‌کند پس قابل قبول است.

بنابراین معادله یک جواب دارد.

- ۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$300 \times \frac{v}{100} = 14 \Rightarrow \text{مقدار نمک} = 14$$

اگر X کیلوگرم آب تبخیر شود، داریم:

$$\frac{14}{200 - x} = \frac{10}{100} \Rightarrow 200 - x = 140 \Rightarrow x = 60$$

- ۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از تغییر متغیر $t = x^2$ استفاده کرده و داریم:

$$4x - x^2 = \sqrt{-6(4x - x^2) + v} \Rightarrow t = \sqrt{-6t + v}$$

$$\xrightarrow[\Delta \geq 0]{\text{توان ۲}} t^2 = -6t + v \Rightarrow t^2 + 6t - v = 0 \xrightarrow{\text{مجموع ضرایب}} \begin{cases} t = 1 \\ t = -v \end{cases}$$

در معادله $t = \sqrt{-6t + v}$ $t = 1$ صدق نمی‌کند، ولی $t = -v$ صدق می‌کند، پس داریم:

$$4x - x^2 = 1 \Rightarrow x^2 - 4x + 1 = 0 \Rightarrow \Delta = 16 - 4 = 12 > 0$$

اگر ریشه‌های معادلی فوق، α و β باشند، داریم:

$$S = \alpha + \beta = -\frac{-4}{1} = 4, P = \alpha\beta = \frac{1}{1} = 1$$

خواسته‌ی سؤال برابر است با:

$$\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} = \frac{\beta + \alpha}{\alpha\beta} = \frac{S}{P} = \frac{4}{1} = 4$$

- ۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$a + \sqrt{a} = 12$$

جواب معادله به راحتی قابل حدس که $a = 9$ می‌شود و اگر بخواهیم حل کنیم:

$$\sqrt{a} = t \Rightarrow t^2 + t - 12 = 0$$

$$t = \frac{-1 \pm \sqrt{49}}{2} \Rightarrow \begin{cases} t = 3 \Rightarrow \sqrt{a} = 3 \Rightarrow a = 9 \\ t = -4 \Rightarrow \sqrt{a} = -4 \text{ غیرقابل قبول} \end{cases}$$

$$a^2 + a = 9^2 + 9 = 81 + 9 = 90$$

۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\left. \begin{array}{l} x^2 - 4 \geq 0 \Rightarrow x^2 \geq 4 \\ 4 - x^2 \geq 0 \Rightarrow x^2 \leq 4 \end{array} \right\} \rightarrow x^2 = 4$$

$$\left. \begin{array}{l} x = 2 \Rightarrow \sqrt{9} = \sqrt{2 + 0 + 4} \\ x = -2 \Rightarrow \sqrt{1} = \sqrt{-2 + 0 + 3} \end{array} \right.$$

غیرقابل قبول
قابل قبول

پس $x = 2$ تنها ریشه‌ی این معادله است.

۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فرض کنیم شیر B، در x ساعت استخر را پر کند پس شیر A، در $x + 8$ ساعت پر می‌کند در نتیجه:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+8} = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{2x+8}{x^2+8x} = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow x^2 + 8x = 6x + 24 \Rightarrow x^2 + 2x = 24 \Rightarrow (x+1)^2 = 25$$

$$\Rightarrow x+1 = 5 \Rightarrow x = 4 \Rightarrow A = 4 + 8 = 12$$

هر شیر از نوع A در یک ساعت $\frac{1}{12}$ استخر را پر می‌کند. حال اگر n شیر از نوع A به ۲ شیر موجود اضافه کنیم داریم:

$$\frac{n}{12} + \frac{1}{3} = 1 \Rightarrow \frac{n}{12} = \frac{2}{3} \Rightarrow n = 8$$

۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\frac{ax - a + 1}{x(x-1)} = \frac{x - x^2 + 3x - 2}{x(x-1)} \Rightarrow ax - + 1 = -x^2 + 4x - 2$$

$$\Rightarrow x^2 + (a-4)x + 3 - a = 0 \xrightarrow[\text{صفراست}]{\text{جمع ضرایب}} \begin{cases} x = 1 \\ x = 3 - a \end{cases}$$

پس $x = 3 - a$ نیز باید غیرقابل قبول باشد پس:

$$\begin{cases} 3 - a = 0 \Rightarrow a = 3 \\ 3 - a = 1 \Rightarrow a = 2 \end{cases} \Rightarrow a = 3 + 2 = 5$$

-۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\frac{L}{W} = x \Rightarrow L = Wx$$

$$\Rightarrow \frac{2Wx + W}{Wx - W} = \frac{Wx + 2W}{2W} \Rightarrow \frac{2x + 1}{x - 1} = \frac{x + 2}{2}$$

$$\Rightarrow x^2 + x - 2 = 4x + 2 \Rightarrow x^2 - 3x - 4 = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = \frac{L}{W} = -1 & \text{غیرق} \\ x = \frac{L}{W} = 4 \Rightarrow L = 4W & \end{cases} \xrightarrow{LW = 36} \begin{cases} L = 12 \\ W = 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{محیط} = 2(L + W) = 2(12 + 3) = 30$$

-۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر x و y به ترتیب طول و عرض یک مستطیل طلایی باشند، داریم:

$$\frac{x+y}{x} = \frac{x}{y} \xrightarrow{y=4} \frac{x+4}{x} = \frac{x}{4} \Rightarrow x^2 - 4x - 16 = 0$$

$$\Delta = 80 \rightarrow x = \frac{4 + \sqrt{80}}{2} = \frac{4(1 + \sqrt{5})}{2}$$

$$S_{\text{مستطیل}} = xy = \frac{4(1 + \sqrt{5})}{2} \times 4 = 8(1 + \sqrt{5})$$

-۱۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$D : R - \left\{ 2, -\frac{1}{a} \right\}, \frac{3x}{x-2} - \frac{2}{ax+1} = 3$$

$$\xrightarrow{\times (x-2)(ax+1)} 3ax^2 + 3x - 2x + 4 = 3ax^2 + 3x - 6ax - 6$$

$$\xrightarrow{\text{اگر بخواهیم}} 2 - 6a = 0 \Rightarrow a = \frac{1}{3}$$

$$\xrightarrow{\text{جواب نداشته باشد}} \begin{cases} x = 2 \rightarrow 2 = \frac{10}{2 - 6a} \Rightarrow a = -\frac{1}{2} \\ x = -\frac{1}{a} \rightarrow -\frac{1}{a} = \frac{10}{2 - 6a} \Rightarrow a = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

۱۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۱: مجموع دو عبارت همواره نامنفی زمانی صفر است که هر دو با هم برابر صفر باشند، پس:

$$\sqrt{x^2 - 4x + 4} + \sqrt{-x^2 + 4x - 3} = 0$$

$$x^2 - 4 = 0 \Rightarrow x(x - 4) = 0 \Rightarrow x = 0, x = 4$$

$$-x^2 + 4x - 3 = 0 \quad \xrightarrow{\text{مجموع ضرایب}} \quad x = 1, x = 3$$

دو معادله‌ی فوق ریشه مشترک ندارد، پس معادله جواب ندارد.

گزینه‌ی ۲:

$$x^2 + \sqrt{x^2 + 2} = 1 \Rightarrow \sqrt{x^2 + 2} = 1 - x^2$$

عبارت $\sqrt{x^2 + 2}$ همواره بزرگ‌تر مساوی $x^2 + 1$ همواره کوچک‌تر

مساوی ۱ ($x^2 + 1 \leq 1 - x^2$) است. پس تساوی $\sqrt{x^2 + 2} = 1 - x^2$ غیرممکن است و معادله جواب ندارد.

گزینه‌ی ۳: با توجه به اینکه حاصل $\sqrt{u}$ همواره نامنفی است، پس عبارت $1 + \sqrt{x-2} + \sqrt{2x-1}$ همواره مثبت است و معادله $1 + \sqrt{x-2} + \sqrt{2x-1} = 0$ غیرممکن است.

گزینه‌ی ۴:

$$\sqrt{x+7} = \sqrt{x+1} \xrightarrow{\text{توان ۲}} x+7 = x+1 + 2\sqrt{x}$$

$$\Rightarrow 6 = 2\sqrt{x} \Rightarrow \sqrt{x} = 3 \Rightarrow x = 9$$

$x = 9$ در معادله‌ی داده شده صدق می‌کند، پس معادله دارای یک جواب $x = 9$ است.

۱۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر ماشین سریع‌تر در t ساعت چمن‌ها را کوتاه کند، ماشین دیگر در $2t$ ساعت چمن‌ها را کوتاه می‌کند، پس داریم:

$$\frac{1}{t} = \text{مقدار کار ماشین سریع‌تر در یک ساعت}$$

$$\frac{1}{2t} = \text{مقدار کار ماشین دیگر در یک ساعت}$$

$$\frac{1}{t} + \frac{1}{2t} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{3}{2t} = \frac{1}{4} \Rightarrow 2t = 12 \Rightarrow t = 6$$

۱۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\sqrt{x+2} - \sqrt{2x-3} = 1 \Rightarrow \sqrt{x+2} = \sqrt{2x-3} + 1$$

$$\xrightarrow{\text{توان ۲}} x+2 = 2x-3 + 1 + 2\sqrt{2x-3} \Rightarrow 4-x = 2\sqrt{2x-3}$$

$$\xrightarrow{\text{توان ۲}} 16 - 8x + x^2 = 4(2x-3) \Rightarrow x^2 - 8x + 16 = 8x - 12$$

$$\Rightarrow x^2 - 16x + 28 = 0 \Rightarrow (x-2)(x-14) = 0 \Rightarrow x = 2, x = 14$$

جوابها را در معادله امتحان می‌کنیم.

$$x = 2 \Rightarrow \sqrt{4} - \sqrt{1} = 2 - 1 = 1 \quad \text{درست ۱}$$

$$x = 14 \Rightarrow \sqrt{16} - \sqrt{25} = 1 = 4 - 5 = -1 \quad \text{نادرست -۱}$$

پس $x = 2$ جواب معادله است و داریم:

$$a = 2 \Rightarrow \frac{a^2 + 1}{a} = \frac{4 + 1}{2} = 2.5$$

۱۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر t_1, t_2 و t_3 به ترتیب مدت زمانی باشند که رایان، شایان و سامان به تنها یی کار را تمام می‌کنند، خواهیم داشت:

$$\frac{1}{t_1} + \frac{1}{t_2} = \frac{1}{24}$$

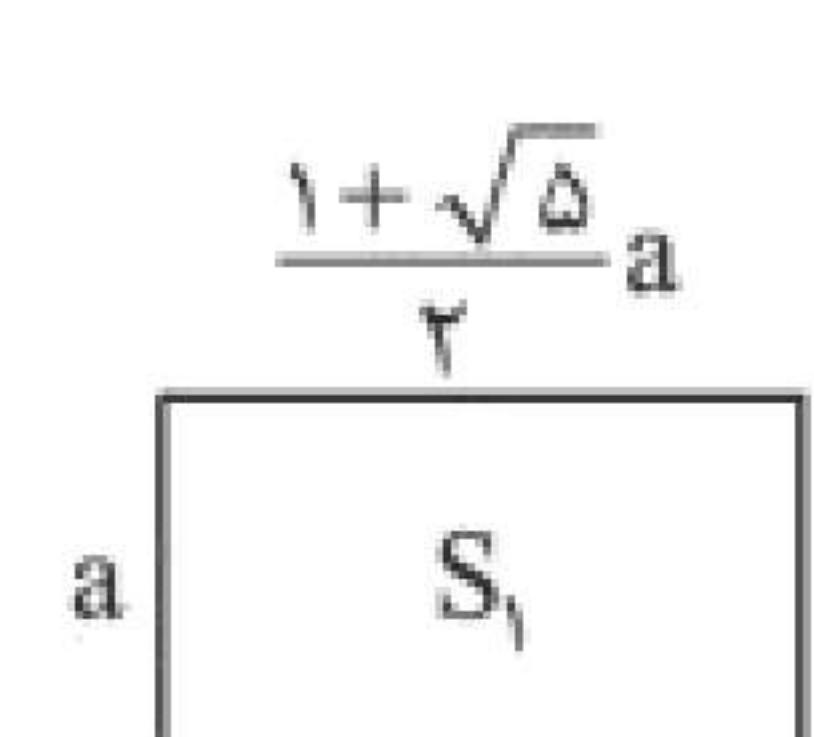
پس از اتمام نیمی از کار، شایان و سامان کار را در ۶ روز تمام می‌کنند، پس کل کار را در ۱۲ روز تمام می‌کنند.

$$\frac{1}{t_2} + \frac{1}{t_3} = \frac{1}{12}$$

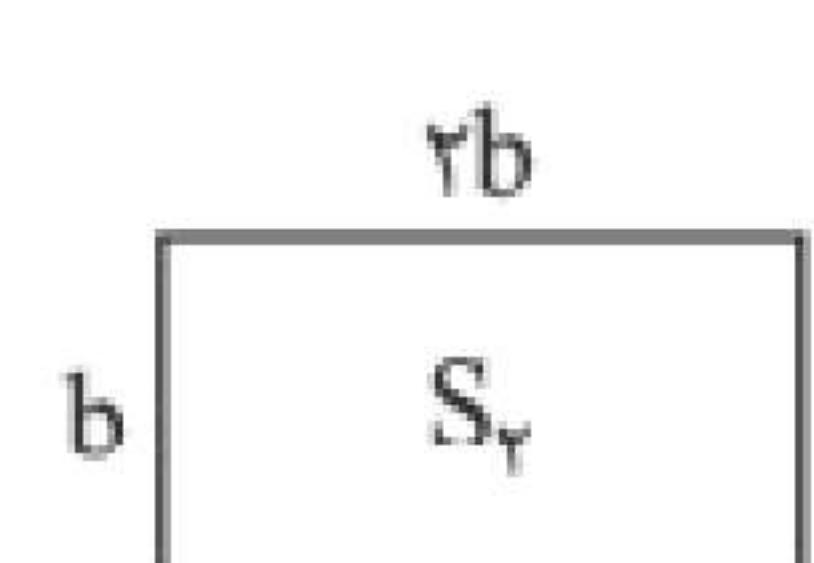
دو رابطهٔ فوق را از هم کم می‌کنیم:

$$\frac{1}{t_3} - \frac{1}{t_1} = \frac{1}{12} - \frac{1}{24} = \frac{1}{24} \xrightarrow{t_1 = 3t_3} \frac{1}{t_3} - \frac{1}{3t_3} = \frac{1}{24} \Rightarrow \frac{2}{3t_3} = \frac{1}{24} \Rightarrow t_3 = 16$$

$$\frac{1}{t_2} + \frac{1}{16} = \frac{1}{12} \Rightarrow \frac{1}{t_2} = \frac{1}{12} - \frac{1}{16} = \frac{4-3}{48} = \frac{1}{48} \Rightarrow t_2 = 48$$

$$\frac{1 + \sqrt{5}}{2} a$$

$$\begin{aligned} S_1 &= (1 + \sqrt{5}) S_2 \Rightarrow \frac{1 + \sqrt{5}}{2} a^2 = (1 + \sqrt{5}) b^2 \\ &\Rightarrow \frac{a^2}{b^2} = 4 \Rightarrow \frac{a}{b} = 2 \end{aligned}$$

۱۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر عرض مستطیل طلایی را a بنامیم، طول آن برابر a

است و اگر عرض مستطیل دیگر را b بنامیم، طول آن $2b$ است.

$$S_1 = (1 + \sqrt{5}) S_2 \Rightarrow \frac{1 + \sqrt{5}}{2} a^2 = (1 + \sqrt{5}) b^2$$

«بانک سوال یاوران دانش»

۱۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\sqrt{2x - \frac{3}{x}} + \sqrt{2x + \frac{3}{x}} = \sqrt{2x - 7} + \sqrt{2x + 7}$$

$$\xrightarrow[2]{\text{طرفین به توان ۲}} 2x - \frac{3}{x} + 2x + \frac{3}{x} + 2\sqrt{4x^2 - \frac{9}{x^2}}$$

$$= 2x - 7 + 2x + 7 + 2\sqrt{4x^2 - 49} \Rightarrow 4x^2 - \frac{9}{x^2} = 4x^2 - 49$$

$$\Rightarrow \frac{9}{x^2} = 49$$

$$\Rightarrow x^2 = \frac{9}{49} \Rightarrow x = \pm \frac{3}{7}$$

هر دو جواب به دست آمده غیرقابل قبول هستند زیرا به ازای هر یک از آنها، عبارت زیر بعضی رادیکال‌ها منفی می‌شود.

۱۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

اگر فرض کنیم $t = x^2 - 10x - 5$ آنگاه خواهیم داشت:

$$\frac{1}{x^2 - 10x + 11} + \frac{1}{x^2 - 10x - 5} = \frac{2}{x^2 - 10x - 29}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{t+16} + \frac{1}{t} = \frac{2}{t-24} \Rightarrow \frac{t+t+16}{t(t+16)} = \frac{2}{t-24}$$

$$\Rightarrow 2t^2 - 32t - 384 = 2t^2 + 32t \Rightarrow 64t = -384 \Rightarrow t = -6$$

$$\Rightarrow x^2 - 10x - 5 = -6 \Rightarrow x^2 - 10x + 1 = 0 \Rightarrow \Delta = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$$

$$\Rightarrow \Delta = \frac{\sqrt{100 - 4}}{1} = \sqrt{96} = 4\sqrt{6}$$

۱۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

طرفین معادله را به توان ۲ رسانده و داریم:

$$\sqrt{x-1} = x-3 \xrightarrow{\text{توان ۲}} x-1 = (x-3)^2 = x^2 - 6x + 9$$

$$\Rightarrow x^2 - 7x + 10 = 0 \Rightarrow (x-2)(x-5) = 0 \Rightarrow x=2, x=5$$

$$x=2 \xrightarrow{\text{در معادله قرار می دهیم}} \sqrt{2-1} = 2-3 \Rightarrow \sqrt{1} = -1 \quad \text{نادرست}$$

$$x=5 \xrightarrow{\text{در معادله قرار می دهیم}} \sqrt{5-1} = 5-3 \Rightarrow \sqrt{4} = 2 \quad \text{درست}$$

پس $x=5$ جواب معادله است و داریم:

$$a=5 \Rightarrow \frac{a+1}{a} = \frac{5+1}{5} = \frac{6}{5} = 1\frac{1}{5}$$

۱۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$x=-2 \Rightarrow \frac{1}{-2+1} + \frac{a}{4} = \frac{1}{-1+4} \Rightarrow -1 + \frac{a}{4} = -\frac{1}{3}$$

$$\frac{a}{4} = \frac{-2}{3} \Rightarrow a = -\frac{8}{3}$$

$$\frac{1}{x+1} + \frac{3}{x^2} = \frac{1}{x^3+x^2} \Rightarrow \frac{x^2+3x+3}{x^3(x+1)} = \frac{1}{x^3+x^2}$$

$$x^2+3x+3=1 \Rightarrow x^2+3x+2=0 \Rightarrow \begin{cases} x=-2 \\ x=-1 \end{cases}$$

$x=-1$ غیر قابل قبول است چون ریشه‌ی مخرج است.

۲۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\left(\sqrt[3]{8+\sqrt{x}} + \sqrt[3]{8-\sqrt{x}} \right)^3 = 64$$

$$\xrightarrow{x \geq 0} 8 + \sqrt{x} + 8 - \sqrt{x} + 3\sqrt[3]{8+\sqrt{x}} \cdot \sqrt[3]{8-\sqrt{x}} \underbrace{\left(\sqrt[3]{8+\sqrt{x}} + \sqrt[3]{8-\sqrt{x}} \right)}_4 = 64$$

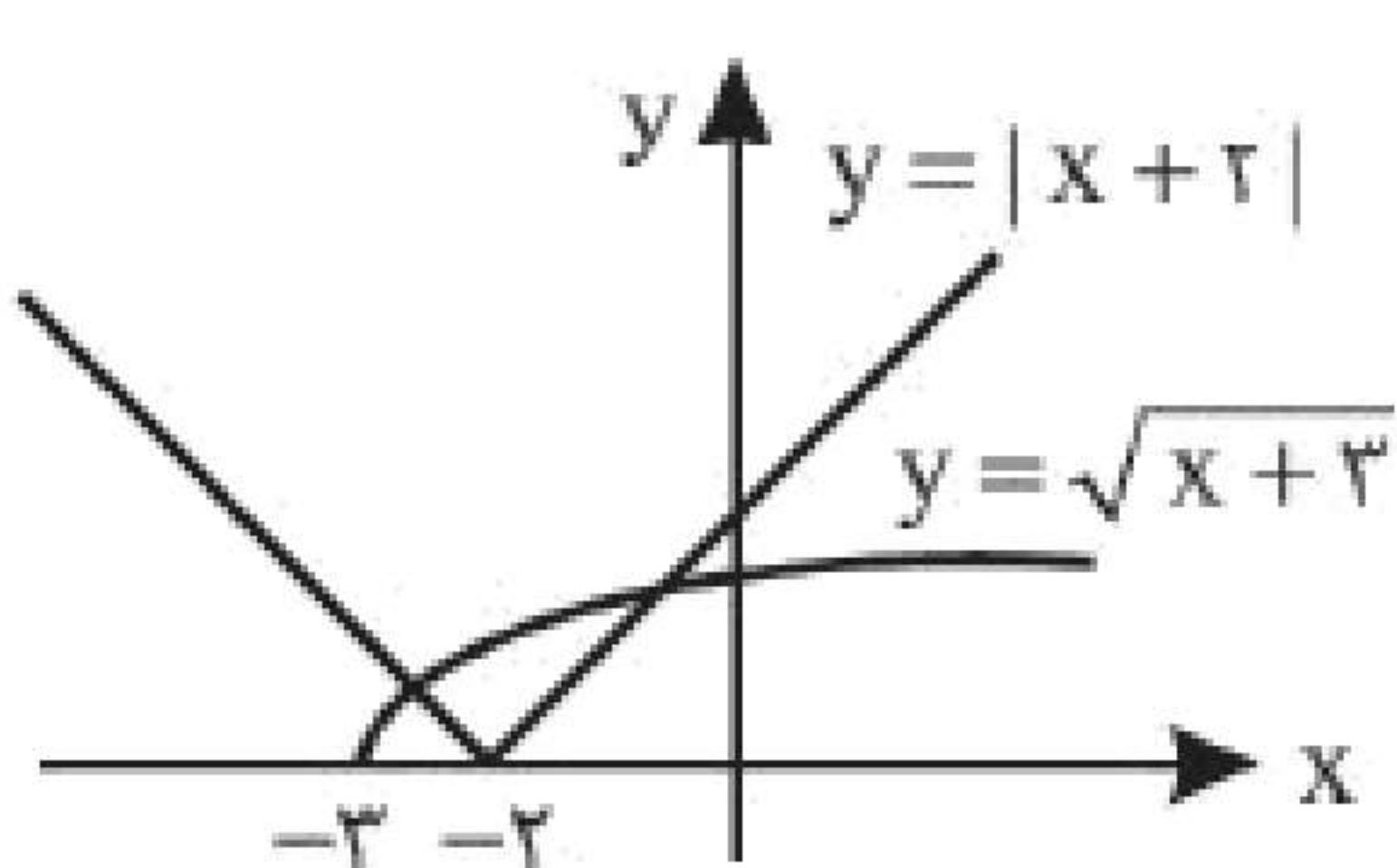
$$\Rightarrow 16 + 3\sqrt[3]{64-x} (4) = 64 \Rightarrow 12\sqrt[3]{64-x} = 48$$

$$\Rightarrow \sqrt[3]{64-x} = 4 \Rightarrow 64-x = 64 \Rightarrow x = 0 \geq 0$$

معادله یک جواب دارد.

-۲۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\begin{aligned} \sqrt{x+3} &= |x+2| \Rightarrow x+3 = x^2 + 4x + 4, x \geq -3 \\ \Rightarrow x^2 + 3x + 1 &= 0 \Rightarrow S = \alpha + \beta = -3, P = \alpha\beta = 1 \\ \Rightarrow \frac{\alpha}{\beta} + \frac{\beta}{\alpha} &= \frac{\alpha^2 + \beta^2}{\alpha\beta} = \frac{S^2 - 2P}{P} = \frac{9 - 2}{1} = 7 \\ \Rightarrow \frac{\alpha}{\beta} + \frac{\beta}{\alpha} - 1 &= 6 \end{aligned}$$

-۲۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

فرض کنید هر روز n صفحه را مطالعه کند و x روز طول بکشد.

$$n \times x = 120 \Rightarrow x = \frac{120}{n}$$

$$(n+12)(x-5) = 120$$

در رابطه‌ی دوم جایگذاری می‌کنیم که $x = \frac{120}{n}$

$$(n+12)\left(\frac{120}{n} - 5\right) = 120 \Rightarrow 120 + \frac{1440}{n} - 60 - 5n = 120$$

$$\Rightarrow \frac{1440}{n} - 5n = 60 \xrightarrow{\times \frac{n}{5}} 288 - n^2 = 12n \Rightarrow n^2 + 12n - 288 = 0$$

$$\Rightarrow (n+24)(n-12) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = -24 \\ n = 12 \end{cases} \text{ صحیح} \Rightarrow x = 10$$

-۲۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

فرض کنید علیرضا، صادق و احسان به ترتیب در x , $\frac{x}{2}$ و $\frac{x}{3}$ روز کار را تمام کنند.

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{\frac{x}{2}} + \frac{1}{\frac{x}{3}} = \frac{1}{21} \Rightarrow \frac{4}{3x} = \frac{1}{21} \Rightarrow x = 28$$

پس صادق و احسان در یک روز، $\frac{2}{x}$ کار را انجام می‌دهند و در نتیجه در ۱۲ روز کار را انجام می‌دهند.

-۲۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\frac{2 - \sqrt{x} - 2 - \sqrt{x}}{4 - x} = \frac{x}{5\sqrt{x}}$$

$$\Rightarrow 4x - x^2 = -10x \Rightarrow x^2 - 14x = 0 \xrightarrow{x > 0} x = 14$$

-۲۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

با تغییر متغیر $t = \sqrt{x+2}$ ، معادله به فرم زیر درمی‌آید:

$$\sqrt{t+2} = t \xrightarrow{\text{توان ۲}} t+2 = t^2 ; t \geq 0 \Rightarrow t^2 - t - 2 = 0$$

$$\Rightarrow (t+1)(t-2) = 0 \Rightarrow t = -1, 2 \xrightarrow{t \geq 0} t = 2$$

: بنابراین:

$$x^2 + 6x + 6 = 2 \Rightarrow x^2 + 6x + 4 = 0 \xrightarrow{\Delta > 0} x_1 + x_2 = -6$$

-۲۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

طرفین معادله را در $x \neq 0$ ضرب می‌کنیم:

$$\Rightarrow (x-1)(x+2) - 2(x-1)(x+1) = 6(x-2)$$

$$\Rightarrow x^2 + x - 2 - 2x^2 - 2 = 6x - 12 \Rightarrow -x^2 - 5x + 12 = 0$$

$$\Rightarrow \frac{b}{a} = -\frac{5}{-1} = 5 \quad \text{مجموع ریشه‌ها}$$

دقت کنید که ریشه‌ها گنگ و قابل قبول‌اند.

-۲۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\frac{1}{2x-3} = t \Rightarrow t^2 + 2t = 3 \Rightarrow t^2 + 2t - 3 = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} t = 1 \Rightarrow \frac{1}{2x-3} = 1 \Rightarrow 2x - 3 = 1 \Rightarrow x = 2 \\ \text{یا} \\ t = -3 \Rightarrow \frac{1}{2x-3} = -3 \Rightarrow 2x - 3 = -\frac{1}{3} \Rightarrow 2x = \frac{8}{3} \end{cases} \Rightarrow x = \frac{4}{3}$$

که $x = \frac{4}{3}$ در گزینه‌ها دیده می‌شود.

-۲۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\left. \begin{array}{l} x^2 - 6x + 8 \geq 0 \Rightarrow x \leq 2 \text{ یا } x \geq 4 \\ -x^2 + 8x - 12 \geq 0 \Rightarrow 3 \leq x \leq 4 \end{array} \right\} \cap x = 4$$

حال تنها مقدار ممکن را در معادله قرار می‌دهیم:

$$\sqrt[3]{8+4} - \sqrt{16+4} = 2 - 4 = -2$$

پس این معادله فقط یک جواب دارد.

-۲۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

طرفین معادله را به توان ۲ می‌رسانیم:

$$\frac{۳+x+۳-x+2\sqrt{(۳+x)(۳-x)}}{۳+x+۳-x-2\sqrt{(۳+x)(۳-x)}} = ۴ \Rightarrow \frac{۶+2\sqrt{۹-x^2}}{۶-2\sqrt{۹-x^2}} = ۴$$

$$\Rightarrow ۶+2\sqrt{۹-x^2} = ۲۴-8\sqrt{۹-x^2} \Rightarrow 10\sqrt{۹-x^2} = ۱۸$$

$$\Rightarrow \sqrt{۹-x^2} = ۱/۸ \Rightarrow ۹-x^2 = (1/8)^2 \Rightarrow x^2 = ۳^2 - (1/8)^2$$

$$\Rightarrow x^2 = (3 - 1/8)(3 + 1/8) = 1/2 \times 4/8 = (1/2)^2 \times 4$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 1/2 \times 2 = ۱/۴ \\ x = -1/2 \times 2 = -۱/۴ \end{cases}$$

-۳۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

غلظت رنگ دوم را k درصد در نظر می‌گیریم پس:

$$\frac{\frac{۴۰}{۱۰۰} \times ۱۱ + \frac{k}{100} \times ۴}{11 + ۴ - \underbrace{۰/۶}_{= ۰/۶}} = \frac{۵۰}{100}$$

= میزان تبخیر به کیلوگرم

$$\frac{۴/۴ + ۰/۰۴k}{14/۴} = \frac{۱}{۲} \Rightarrow ۸/۸ + ۰/۰۸k = ۱۴/۴ \Rightarrow \frac{۸}{100}k = ۵/۶ \Rightarrow k = \frac{۵۶}{۸} = ۷۰$$

-۳۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دو طرف تساوی را به توان ۲ می‌رسانیم.

$$۲-x+x+2\sqrt{2x-x^2} = ۴x+2 \Rightarrow \sqrt{2x-x^2} = ۲x$$

یکبار دیگر دو طرف تساوی را به توان ۲ می‌رسانیم.

$$2x-x^2 = 4x^2 \Rightarrow 5x^2 - 2x = 0 \Rightarrow x = 0$$

$$0 \leq x_1, x_2 \leq 0 \quad \rightarrow x_1 + x_2 = 0/4$$

«بانک سوال یاوران دانش»

۳۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\sqrt[3]{27+x^2} = 3 - \sqrt{2x+3}$$

با دقت در معادله داده شده، مشخص می‌شود که حداقل عبارت $\sqrt[3]{27+x^2}$ برابر ۳ است. (زیرا حداقل مقدار x^2 برابر صفر است).

$$x^2 \geq 0 \Rightarrow 27+x^2 \geq 27 \Rightarrow \sqrt[3]{27+x^2} \geq 3$$

همچنین، حداقل مقدار عبارت $3 - \sqrt{2x+3}$ برابر ۰ است. (زیرا حداقل مقدار $\sqrt{2x+3}$ برابر صفر است).

$$x \geq -\frac{3}{2} \Rightarrow \sqrt{2x+3} \geq 0 \Rightarrow -\sqrt{2x+3} \leq 0 \Rightarrow 3 - \sqrt{2x+3} \leq 3$$

مقدار عبارت سمت چپ معادله، به ازای $x=0$ برابر ۳ می‌شود، ولی مقدار عبارت سمت راست معادله، به ازای $x=-\frac{3}{2}$ برابر ۳ می‌شود، پس هیچ مقدار مشترکی برای برقراری تساوی طرفین معادله، وجود ندارد یعنی معادله فاقد جواب است.

۳۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

چون $x=2$ یک ریشه‌ی معادله است، پس در معادله صدق می‌کند. یعنی خواهیم داشت:

$$\frac{a+4}{x+4} + \frac{a}{x(x-1)} = \frac{4x+4}{x^2+3x-4} \xrightarrow{x=2} \frac{a+4}{6} + \frac{a}{2} = \frac{12}{4+6-4}$$

$$\Rightarrow \frac{a+4+3a}{6} = 2 \Rightarrow 4a+4 = 12$$

$$\Rightarrow 4a = 8 \Rightarrow a = 2 \Rightarrow \frac{6}{x+4} + \frac{2}{x(x-1)} = \frac{4x+4}{(x+4)(x-1)}$$

$$\Rightarrow \frac{6x(x-1) + 2(x+4)}{x(x-1)(x+4)} = \frac{4x+4}{(x+4)(x-1)}$$

طرفین معادله را در عبارت $(x-1)(x+4)x$ ضرب می‌کنیم:

$$6x(x-1) + 2(x+4) = x(4x+4) \Rightarrow 6x^2 - 6x + 2x + 8$$

$$= 4x^2 + 4x \Rightarrow 2x^2 - 8x + 8 = 0 \Rightarrow x^2 - 4x + 4 = 0$$

$$\Rightarrow (x-2)^2 = 0 \Rightarrow x-2 = 0 \Rightarrow x = 2$$

پس، $x=2$ ریشه‌ی مضاعف معادله است و بنابراین معادله، ریشه‌ی دیگری ندارد.

-۳۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\frac{3}{x-3} - \frac{2}{x} = \frac{-18}{9-x^2} \Rightarrow \frac{3x - 2x + 6}{x(x-3)} = \frac{-18}{(3-x)(3+x)}$$

طرفین را در عبارت $x(x-3)(x+3) \neq 0$ ضرب می‌کنیم:

$$(x+6)(x+3) = 18x \Rightarrow x^2 + 9x + 18 = 18x$$

$$\Rightarrow x^2 - 9x + 18 = 0 \Rightarrow (x-3)(x-6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 6 \\ x = 3 \end{cases}$$

جواب $x = 3$ مخرج را صفر می‌کند پس قابل قبول نیست در نتیجه: $a = 6$.

$$x + \sqrt{x} = 6 \Rightarrow \sqrt{x} = 6 - x \Rightarrow x = 36 + x^2 - 12x, 0 \leq x \leq 6$$

$$\Rightarrow x^2 - 13x + 36 = 0 \Rightarrow (x-4)(x-9) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 4 & \text{قابل قبول} \\ x = 9 & \text{غیرقابل قبول} \end{cases}$$

$x = 9$ در معادله صدق نمی‌کند.

-۳۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

فرض کنیم $M(\alpha, \sqrt{2\alpha+9})$ نقطه‌ای دلخواه روی نمودار باشد، در واقع حداقل AM را می‌خواهیم:

$$AM = \sqrt{(\alpha-3)^2 + (\sqrt{2\alpha+9} - 0)^2}$$

$$\Rightarrow AM = \sqrt{\alpha^2 - 6\alpha + 9 + 2\alpha + 9} = \sqrt{\alpha^2 - 4\alpha + 18}$$

$$\Rightarrow AM = \sqrt{(\alpha-2)^2 + 14} \Rightarrow \min AM = \sqrt{14}$$

-۳۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\frac{1}{6} + \frac{a}{12} = \frac{1}{12} \Rightarrow a = -1$$

$$\frac{x+2-x}{x(x+1)(x+2)} = \frac{1}{12} \Rightarrow x(x+1)(x+2) = 12$$

$$x^3 + 3x^2 + 2x - 12 = 0 \Rightarrow (x-2) \underbrace{(x^2 + 5x + 12)}_{\Delta < 0} = 0$$

پس ریشه دیگری ندارد.

-۳۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

معادله را حل می‌کنیم:

$$\frac{2x+1}{2x} = \frac{x+4}{x+6} \Rightarrow (2x+1)(x+6) = 2x(x+4)$$

$$\Rightarrow 2x^2 + 13x + 6 = 2x^2 + 8x \Rightarrow 2x^2 + 13x + 6 - 2x^2 - 8x = 0$$

$$\Rightarrow 5x + 6 = 0 \Rightarrow x = -\frac{6}{5}$$

$x = -\frac{6}{5}$ مخرج کسرها را صفر نمی‌کند و قابل قبول است.

-۳۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۲۰۰ گرم با خلوص ۴۵٪ طلا یعنی ۹۰ گرم طلا و ۱۱۰ گرم نقره دارد.
اگر x گرم نقره اضافه کنیم در این صورت $x + 110$ گرم نقره داریم و وزن کلی هم $x + 200$ می‌شود، درصد جدید طلا باید ۳۰٪ باشد:

$$\frac{90}{200+x} = \frac{30}{100} \Rightarrow x = 100$$

-۳۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\frac{1}{\sqrt{x}} + \frac{1}{\sqrt{1-x}} = \sqrt{\lambda} \xrightarrow{\text{توان ۲}} \frac{1}{x} + \frac{1}{1-x} + \frac{2}{\sqrt{x-x^2}} = \lambda$$

$$\Rightarrow \frac{1}{x(1-x)} + \frac{2}{\sqrt{x-x^2}} = \lambda$$

اگر فرض کنیم $\frac{1}{\sqrt{x-x^2}} = t$ است داریم:

$$t^2 + 2t = \lambda \Rightarrow t^2 + 2t - \lambda = 0 \Rightarrow (t+4)(t-2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} t = -4 \Rightarrow \frac{1}{\sqrt{x-x^2}} = -4 \times \\ t = 2 \Rightarrow \frac{1}{\sqrt{x-x^2}} = 2 \quad \checkmark \end{cases}$$

$$\frac{1}{\sqrt{x-x^2}} = 2 \xrightarrow{\text{توان ۲}} \frac{1}{x-x^2} = 4 \Rightarrow 4x - 4x^2 = 1$$

$$\Rightarrow 4x^2 - 4x + 1 = 0 \Rightarrow (2x-1)^2 = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{2}$$

- ۴۰ - گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
باشد در معادله صدق کند.

$$\frac{1}{3} - \frac{1}{1+a} = \frac{1}{6} \Rightarrow \frac{1}{3} - \frac{1}{6} = \frac{1}{1+a} \Rightarrow a = 5$$

$$\frac{x}{x+2} - \frac{1}{x+5} = \frac{1}{6} \Rightarrow \frac{x^2 + 5x - x - 2}{(x+2)(x+5)} = \frac{1}{6} \Rightarrow \frac{x^2 + 4x - 2}{x^2 + 7x + 10} = \frac{1}{6}$$

$$\Rightarrow 6x^2 + 24x - 12 = x^2 + 7x + 10 \Rightarrow 5x^2 + 17x - 22 = 0$$

$$\Rightarrow (x-1)(5x+22) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = -\frac{22}{5} = -4.4 \end{cases}$$

- ۴۱ - گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\frac{6}{x} = 2 + \frac{x}{x+1} \Rightarrow 6(x+1) = 2x(x+1) + x^2$$

$$\Rightarrow 6x + 6 = 2x^2 + 2x + x^2 \Rightarrow 3x^2 - 4x - 6 = 0$$

$$\alpha\beta = -2 \Rightarrow \begin{cases} -\frac{2}{\alpha} = \beta \\ -\frac{2}{\beta} = \alpha \end{cases}$$

$$\left(\alpha - \frac{2}{\beta}\right)^2 + \left(\beta - \frac{2}{\alpha}\right)^2 = 4(\alpha^2 + \beta^2)$$

$$\Rightarrow 4(S^2 - 2P) = 4\left(\frac{16}{9} - 2 \times -2\right) = \frac{64}{9} + 16 = \frac{208}{9}$$

- ۴۲ - گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$a^2 = ab + 20b^2 \Rightarrow \left(\frac{a}{b}\right)^2 - \left(\frac{a}{b}\right) - 20 = 0$$

$$\frac{a}{b} = x \Rightarrow x^2 - x - 20 = 0 \Rightarrow (x+4)(x-5) = 0$$

$$x = 5 \Rightarrow a = 5b \Rightarrow \boxed{} b$$

$$\begin{cases} \text{قطر مستطیل} = b\sqrt{26} \\ \text{قطر} = \frac{\sqrt{26}}{12} \\ \text{محیط مستطیل} = 12b \end{cases}$$

«بانک سوال یاوران دانش»

-۴۳ - گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

فرض کنیم A در طی a روز و B در طی b روز کار را تمام کند:

$$\begin{cases} \frac{1}{a} + \frac{1}{b} = \frac{1}{6} \\ \frac{4}{a} + \frac{4}{b} + \frac{6}{b} = 1 \end{cases}$$

$$-4 \times \begin{cases} \frac{1}{a} + \frac{1}{b} = \frac{1}{6} \Rightarrow \frac{6}{b} = \frac{1}{3} \\ \frac{4}{a} + \frac{10}{b} = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} b = 18 \\ a = 9 \end{cases}$$

$$\frac{4}{a} + \frac{4}{b} + \frac{n}{a} = 1 \Rightarrow \frac{4}{9} + \frac{4}{18} + \frac{n}{9} = 1 \Rightarrow \frac{12 + 2n}{18} = 1 \Rightarrow n = 3$$

-۴۴ - گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

اگر $x^2 + x + 1 = t$ بگیریم، $x^2 + 2x + 9 = 2t + 7$ و $x^2 + x + 4 = t + 3$ می‌شود، پس داریم:

$$\sqrt{t} + \sqrt{t+3} = \sqrt{2t+7} \xrightarrow[t \geq 0]{\text{توان دوم}} t + t + 3 + 2\sqrt{t(t+3)} = 2t + 7$$

$$\Rightarrow \sqrt{t(t+3)} = 2 \Rightarrow t^2 + 3t - 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} t = 1 & \checkmark \\ t = -4 & \times \end{cases}$$

پس:

$$x^2 + x + 1 = 1 \Rightarrow x(x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = -1 \end{cases}$$

معادله دو جواب دارد.

-۴۵ - گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\sqrt{1 - \sqrt{x}} = \sqrt{x} \Rightarrow 1 - \sqrt{x} = x$$

$$\Rightarrow \sqrt{x} = 1 - x \xrightarrow[به توان 2]{0 \leq x \leq 1} x = 1 + x^2 - 2x \Rightarrow x^2 - 3x + 1 = 0$$

$$\Delta = 9 - 4 = 5 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{3 + \sqrt{5}}{2} \\ x_2 = \frac{3 - \sqrt{5}}{2} \end{cases}$$

با توجه به اینکه $\sqrt{5} = 2/\dots$ باشد، غیرقابل قبول و $\frac{3 - \sqrt{5}}{2}$ قابل قبول خواهد بود.

-۴۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$v = \frac{x}{t} = \frac{100}{t} \Rightarrow t_1 = \frac{100}{v}$$

حالا که ۲۰ کیلومتر بر ساعت به سرعت اضافه شده است، پس سرعت جدید $v + 20$ خواهد بود:

$$t_2 = \frac{100}{v + 20}$$

از طرفی ساعت $\frac{50}{6}$ دقیقه $t_1 - t_2 = 50$ ، پس:

$$\frac{100}{v} - \frac{100}{v+20} = \frac{50}{60} = \frac{5}{6} \Rightarrow \frac{100v + 2000 - 100v}{v(v+20)} = \frac{5}{6} \Rightarrow v(v+20) = 2400$$

با امتحان گزینه‌ها به جواب $v = 40$ سریع‌تر می‌توانید برسید.

-۴۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

طرفین را به توان ۲ می‌رسانیم:

$$2x + 3 = 1 + x + 1 + 2\sqrt{x+1} \Rightarrow 2x + 3 = x + 2 + 2\sqrt{x+1}$$

$$\Rightarrow x + 1 = 2\sqrt{x+1} \Rightarrow \begin{cases} \sqrt{x+1} = 0 \Rightarrow x = -1 \\ \sqrt{x+1} = 2 \Rightarrow x = 3 \end{cases}$$

هر دو ریشه قابل قبول هستند پس:

$$x_1, x_2 = -1, 3$$

-۴۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$4x - 1 = 3\sqrt{2 - x^2}$$

با فرض $x \geq \frac{1}{4}$ ، طرفین را به توان ۲ می‌رسانیم:

$$16x^2 - 8x + 1 = 18 - 9x^2 \Rightarrow 25x^2 - 8x - 17 = 0$$

جمع ضرایب صفر است پس:

$$x = 1, x = \frac{-17}{25}$$

$$\alpha = 1 \Rightarrow 2\alpha + \frac{1}{\alpha} = 3$$

۴۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

فرض کنیم رضا در طی R روز به تنها ی کار را تمام کند، پس علی در طی $2R$ روز کار را به تنها ی تمام می کند، پس:

$$\frac{1}{R} + \frac{1}{2R} = \frac{1}{20} \Rightarrow \frac{3}{2R} = \frac{1}{20} \Rightarrow R = 30$$

پس رضا به تنها ی ۳۰ روز کار را تمام می کند و علی به تنها ی ۶۰ روز کار را تمام می کند.

$$\frac{5}{30} + \frac{5}{60} + \frac{n}{30} + \frac{n}{30} = 1$$

اگر بعد از ۵ روز کار مشترک n روز دیگر کار کنند داریم:

$$\frac{15}{60} + \frac{n}{15} = 1 \Rightarrow n = \frac{450}{40} \Rightarrow n = 11/25$$

«بانک سوال یاوران دانش»

۵۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

دقت کنید $x \neq \pm 2$ با این شرط داریم:

$$x(x - 2) + a(x + 2) = 4 \Rightarrow x^2 - 2x + ax + 2a - 4 = 0$$

$$x^2 + (a - 2)x + 2a - 4 = 0$$

برای آن که فقط یک جواب داشته باشد چند حالت داریم:

(۱) یکی از ریشه ها $x = 2$ باشد که آن را قبول نکنیم.

$$4 + 2a - 4 + 2a - 4 = 0 \Rightarrow a = 1$$

$$a = 1, x^2 - x - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = 2 \end{cases}$$

(۲) یکی از ریشه ها $x = -2$ باشد که آن را قبول نکنیم.

(۳) ریشه مضاعف داشته باشد.

$$\Delta = a^2 - 4a + 4 - 8a + 16 = 0$$

$$a^2 - 12a + 20 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \Rightarrow x = 0 \\ a = 10 \Rightarrow x = 4 \end{cases} \Rightarrow a = 1, 2, 10$$